

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 15. februarja 1908.

Štev. 7.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pozor, kmetje in kmetski sinovi!

„Katol.-polit. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ je dramilo koroške slovenske kmete iz narodnega spanja. Pozabilo pa tudi ni na gospodarsko okrepitev naših ljudi in je z ustanovitvijo posojilnic postavilo naši gospodarski organizaciji trden temelj. Ljudem pa ne dostaje še gospodarskih naukov; ker teh ne dobimo v domači deželi, bo priredila „Zadružna Zveza“ v Ljubljani 2., 3., 4. in 5. marca t. l. zadružni tečaj. Pouk bo teoretičen (predavanja o raznih zadružnih vprašanjih) in praktičen (pouk v knjigovodstvu). **Kmetje, mladeniči na deželi, stanovske izobrazbe, zadružnega zmisla nam je krvava potreba. Zato se prigrasite k zadružnemu tečaju iz vseh krajev Koroške in v ogromnem številu! Zaupniki! Agitirajte za to prekornostno stvar in prijavite udeležence „Kat.-polit. in gospodarskemu društvu za Slovence na Koroškem“, da vse potrebno ukrenemo.**

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Zadnja leta začelo se je vedno bolj širiti prepričanje, da je treba kmetom gospodarjem združitve. Sicer se je o zadrugah že veliko govorilo, pa naši ljudje tega še vedno niso dosti razumeli.

Pred tednom prišel je v zadrugo posestnik s svojimi pridelki in reklo se mu je, da se od

njega žito ne sprejme, ker ni ud. Gospodar je nato trdil, da vedno bere „Mir“, da pa v listu tega ni našel. Prihajajo tudi drugi, ki mislijo, da smejo voziti v zadrugo, če so člani posojilnic.

Gospodarska zadruga Sinčavas-Velikovec je društvo, ki ima namen skupno prodajati pridelke in skupno kupovati, kar kmet potrebuje. Zadruga ni kupčija in ves odbor dela brezplačno, da, treba je bilo velikih podpor, da je društvo moglo obstati.

Zadruga pa ni društvo, kakor so druga društva. Drugemu društvu, na pr. izobraževalnim društvom, pristopiš, ne da bi bilo treba prevzeti kakšnega poročstva. Vsaj pa tudi taka društva ne potrebujejo toliko denarja in ne pečajo se z gospodarskimi napravami, pri katerih bi bilo treba koj dober stati.

Drugače je na pr. pri posojilnicah. Posojilnice so zadruge z neomejenim poročstvom. Vsakateri ud je pri posojilnicah z vsem svojim premoženjem porok, da dobijo vlagatelji nazaj, kar so vložili.

Gospodarska zadruga nima takega poročstva, pač pa mora vsak navadni ud dober stati za 100 kron, da dobi tisti svoj denar nazaj, ki ga je zadrugi izročil. Kakor bi s sosedom podpisal dolžni list za 100 kron pri posojilnici, tako velja podpis na pristopnem listu. Da to poročstvo nima v sebi nobene nevarnosti, bo vsak pametni posestnik izprevidel, saj ima zadruga svojo hišo in v skladišču je žito, na katero se je denar izplačeval.

Kdor hoče društvu pristopiti, mora podpisati list, plačati 1 K pristopnine in vplačati delež 10 K, ki ga pa nazaj dobi, če izstopi. Pristopnina se ne vrača. Kdor želi, dobi knjižico s pravili, vsakdo pa dobi sprejemnico.

Zopet opominjamo ude, kako bi bilo za nje praktično, če bi vsi naznanjali zadrugi, kadar imajo živine na prodaj. Zadruga bi napravila zapisnik; trgovci bi takoj v Sinčivasi izvedeli, kje se dobi taka živina, kakor jo oni potrebujejo. Zadruga bi potem tudi mogla živino ponuditi kupcem, ki bi ji bili znani, in kmetom bi ne bilo treba goniti živine na daljne sejme in zopet domov, če je niso mogli prodati. A to se more le izpeljati, če pride dosti naznanil, če imamo le

par goved zapisanih, se trgovcem ne bo zdelo vredno popraševati v zadrugi.

Tudi skupno nakupovanje se mora bolj vpejljati. Za tako nakupovanje pa treba, da se ljudje pravočasno oglase, in da se naročilo takoj plača. Ljudje potrebujejo in bodo zmerom več potrebovali umetnih gnojil. Zadruga jih ne more naročevati, preden se zadrugi ne navadijo poprej povedati, koliko ga bodo vzeli. Če se mora taka stvar dolgo okrog postavljati, strgajo se vreče, izgubi blago in društvo trpi škodo.

Tisto velja tudi o naročevanju strojev. Naj bi kmet pravočasno premislil, kakšne stroje potrebuje in ne čakal na agenta, ki ga pride pregovarjati dočas, da podpiše naročilni listek.

Gospodarji se morajo enkrat za vselej otresti liberalcev, sovražnikov naših društev, oni se morajo z zaupanjem okleniti teh socialnih naprav in priznati, da so jim v veliko korist.

O dosedanem delovanju „Gospodarske zadruge“ lahko sodimo po sledečem pregledu:

1. Pregled prometa:

Leta	1899	K	133.027'28
"	1900	"	283.505'88
"	1901	"	279.433'89
"	1902	"	408.071'86
"	1903	"	252.587'46
"	1904	"	216.450'52
"	1905	"	132.218'60
"	1906	"	150.046'34
"	1907	"	257.248'24
Vkup K			2,103.590'04

2. Za žito se je izplačalo:

Leta	1899	K	19.346'04
"	1900	"	104.065'14
"	1901	"	95.980'04
"	1902	"	88.649'54
"	1903	"	81.870'52
"	1904	"	61.702'26
"	1905	"	39.582'15
"	1906	"	54.009'66
"	1907	"	88.329'35
Vkup K			633.534'75

Podlistek.

Beračica nevesta.

(Predpustna povest. — Spisal Danimir.)

(Konec.)

Sčasoma morda dobi boljšo službo, posreči se mu mogoče, da v kratkem postane čuvaj in tedaj se lahko vzameta.

To skrivnost je razodel nekega večera, ko se je vračal z dela, tudi Anici. Najprej ni mogla verovati v resnico njegovih besed, šele, ko ji je z vso resnostjo zatrjeval, da se nikakor ne šali, da misli resno in odkrito, mu je verjela.

Od tiste dobe je Tone večkrat postajal pri Močnikovih, kadar se je vračal ob večerih domov z dela. Anica pa je postala nekam veselejša, ni bila več tako otožna in zamišljena kot v prejšnjih dneh, kajti našla je srce, ki je ni zaničevalo, ampak je gorelo zanjo v veliki in čisti ljubezni.

Izvedela pa je Tonetova mati, da Tone govori z Močnikovim Anico. Neprijetno jo je dirnila ta novica. Prigovarjala je sinu, naj jo vendar pusti pri miru in se ne briga zanjo, češ, beračica je in otrok greha. Samemu sebi in svoji materi bi napravil sramoto, če bi jo vzela. Pa ko bi še kaj imela, toda nima ničesar, beračica je prišla v vas nekega dne in dobri ljudje so se je usmili.

Dolgo se Tonetova mati ni mogla sprijazniti s to mislijo. Sin pa je opravičeval sebe in Anico ter si skušal pridobiti njeno naklonjenost. Kaj more Anica za to, da je nezakonsko dete, poštena

je bolj in pridnejša kakor marsikatero drugo dekle v vasi. Če nima denarja, ima pa zato dobro srce in pridne roke, kar je več vredno kot suho zlato. Skupaj se bosta trudila, on pa dobi sčasoma boljšo službo, in veselo življenje bo to.

Tako je govoril Tone čestokrat svoji materi in posrečilo se mu je, nakloniti si jo toliko, da mu vsaj ni več nasprotovala.

Zgodilo pa se je med tem še nekaj drugega, kar je bilo za Anico in Toneta velikega pomena.

Nekega dne dobi Anica pismo od sodnije. Prestrašila se je izpočetka, kajti nikoli še ni imela s sodnijo kaj opraviti, mislila je, da so to samo hudobni ljudje, ti sodniki. Zato se je prestrašila, ko ji je izročil sel to pismo. Toda kmalu se je izpremenila njena bojazen v veliko veselje. V pismu je stalo, da je pred kratkim umrl njen oče tam daleč na Laškem nekje, in da ji je zapustil 5000 kron. Denar se nahaja pri okrajnem sodišču v L... V pismu od sodnije je bilo priloženo tudi očetovo pismo, s katerim ji zapuščala omenjeno svoto.

Izpočetka je malo dvomila, da bi bilo kaj takega mogoče. Morebiti se je pa sel zmotil, mogoče! Čitala je očetovo pismo še enkrat, dvakrat... Spomnila se je ob tem, da ji je rajna mati pripovedovala tolikokrat, kako dobrega in plemenitega srca je bil njen oče, kako jo je imel rad itd. Še na smrtni postelji ji je naročala, naj nikoli ne pozabi nanj, naj se ga spominja v molitvi; morda še živi kje in se je spomni nekega dne. Vse to ji je prišlo v spomin in začela je verovati v resničnost tega pisma.

Tudi Toneta je ta novica nenavadno presenetila. Izprva se je vzradostil, a takoj je postal nekam tih in zamišljen. Kaj, če ga morda Anica zdaj ne bo hotela, kajti postala je bogata, kar čez noč je prišla sreča k njej. Kaj, če bi postala naenkrat hladna in se obrnila v stran od njega? Te slutnje so vznemirjale Toneta.

Toda Tone je kmalu sam spoznal, kako neopravičene so bile slutnje, ki so napolnjevale njegovo dušo; sram ga je bilo te misli, kajti ljubezen Aničina je ostala verna in čista kakor kristal.

Začetkom adventa je bilo, ko je doletela Anico ta radostna novica.

Odločila sta se s Tonetom, da se vzameta takoj začetkom predpusta, in naj porekó ljudje Ani, kar hočejo.

Tudi mati Tonetu sedaj ni več nasprotovala. Vsa srečna je bila, da dobi tako bogato snaho in ni je več oviralo sedaj, da je bila Anica nezakonsko dete.

* * *

Ko se je vršila tretjo nedeljo poroka, so se zbrale vse ženske iz vasi, da bi videle, v kakšni obleki bo stopala „beračica“ k poroki.

Toda kako so se začudile, videč, da sta bila Anica in Tone vsa nova, da mogoče še Mrakova Jula ne bo tako lepa na svoj poročni dan. Tudi Tonetovi materi se je videlo, da je dobila po dolgih letih zopet novo obleko.

Ženske so ugibale na vse strani, kje da sta mogla dobiti toliko. Nekatere so celo sumničile Anico, da si je prilastila mogoče kaj po krivih potih.

3. Došlo je raznega žita:

Ovsa	167 vagonov	K	242.224
rži	50	"	70.766
pšenice	32	"	50.800
ajde	35	"	51.300
leče	46	"	93.100
detelje	468	kgr	55.500
Razno			63.900

4. Pregled važnejših vrst žita:

	Leto	Kvint.	K
Oves	1899/1900	3853	52.000
	1901	2713	37.100
	1902	2270	47.100
	1903	2680	31.600
	1904	1780	23.000
	1905	930	13.300
	1906	900	14.100
	1907	1580	25.700
Vkup	16706		243.900
Rž	1899/1900	607	9000
	1901	728	4766
	1902	1290	19.700
	1903	820	11.400
	1904	728	10.300
	1905	250	4300
	1906	188	3000
	1907	424	8300
Vkup	5035		70.700
Pšenica	1899/1900	862	13.900
	1901	295	5000
	1902	650	8000
	1903	500	7500
	1904	280	1400
	1905	174	3400
	1906	140	2300
	1907	204	600
Vkup	3205		50.800
Ajda	1899/1900	917	12.900
	1901	500	6000
	1902	230	4000
	1903	170	2500
	1904	280	4200
	1905	225	3300
	1906	600	8700
	1907	586	9700
Vkup	3508		51.300
Leča	1899/1900	672	12.600
	1901	590	8800
	1902	580	9500
	1903	523	8800
	1904	569	11.400
	1905	253	6100
	1906	539	14.300
	1907	929	27.500
Vkup	4655		289.000
Detelja	1899/1900	117	13.500
	1901	79	8400
	1902	57	7000
	1903	65	9000
	1904	53	6000
	1905	40	5300
	1906	22	2500
	1907	35	3800
Vkup	468		55.500

Nihče razen Toneta in njegove matere ni poznal Ančinih razmer. Samo selu, ki je prinašal pisma od okrajnega sodišča, je bilo vse znano. Danes je slučajno imel opraviti v Gornji vasi. Tudi njega je prignala radovednost sem pred cerkev. Stal je pa blizu tistih žensk, ki so Anico imele najbolj pogosto na jeziku. Nekaj časa je še poslušal, končno mu je pa bilo preveč. „Počasi, ženske“, je dejal, „Anica je bolj bogata kot vse druge tukaj v vaši vasi. Po očetu, ki je umrl na Laškem, je podedovala. Pustite dekletu pri miru, pridno je in dobro se mu bo godilo.“

Kakor blisk iz jasnega neba je bila ta novica za vaška dekleta. Bile so Anici nevoščljive zato, da je bila oklicana prva v letošnjem predpustu, zdaj pa so ji zavdale njeno veliko bogastvo. Niso več čakale, da se vrneta novoporočenca iz cerkve, preveč sram jih je bilo, kajti „beračica“ je bila povišana, one pa s tem ponižane.

Minol je pust, vigred je prišla v deželo in poletje, zopet se je vrnil adventni čas in za njim je prišel še enkrat pust, a Grošeljnova Rezika, Mrakova Jula, Pongračeva Malka, vse tri so bile še samice, a tudi v tem predpustu nobeno izmed njih ni doletela ta sreča, da bi bila prva oklicana. Morda se jih med letom kdo usmili, morda!

Tone in Anica pa živita srečno in zadovoljno; Tone je bil medtem dobil službo čuvaja, daleč nekje na Tirolskem. Rada sta se preselila tja, kajti v Gornji vasi so bili ljudje jezični in nevoščljivi.

Koroške novice.

Odlikovanja. Povodom bivanja presvetlega cesarja pri lanskim manevrih na Koroškem so bili odlikovani: S komturnim križcem deželni odbornik Leop. pl. Aichelburg-Labia, naš rojak, stolni prost krškega stolnega kapitlja, dr. Anton Müller; z redom železne krone III. vrste dež. odbornik Alojz Hönlinger, odvetnik in namestnik dež. glavarja vitez dr. G. pl. Metnitz, dež. poslanec Pavel Mühlbacher, primarija deželni dobrodelni zavodov dr. Otmar Purtscher in dr. Alojz Smoley; z viteškim križcem Franc Jožefovega reda notar in župan v Št. Vidu dr. Janez Spöck; z naslovom vladnega svetnika ravnatelj dobrodelnih zavodov dr. Friderik Hauser; z naslovom cesarskega svetnika ravnatelj mestne hranilnice Karol Fornara, celovski podžupan Karol Haderer; z zlatnim zaslužnim križcem s krono načelnik „Zveze prostovoljnih požarnih bramb“ Jožef Berger, državni in deželni poslanec Franc Grafenauer na Brdu, Henrik Saria v Celovcu; s srebrnim zaslužnim križcem s krono načelnik I. koroškega vojaškega društva Jan. Gartner, načelnik I. veteranskega društva Val. Hofer in častni načelnik istega društva Janez Kobenter. Našima rojakoma prisrčno čestitamo!

Nevarno je zbolel č. g. Peter Serajnik, provizor v Št. Petru pri Grabštanju na tifusu. Duhovnim sobratom se priporoča v molitev.

Razpisano je mesto okrajnega sodnika v Trbižu do 21. t. m. Znanje slovensčine se zahteva.

Razpisano je mesto nadučitelja na dvorazredni ljudski šoli v Blačah na Zili. Zahteva se znanje slovensčine in želi se zmožnost za pouk v kmetijskih nadaljevalnih kurzi.

„Slovenski Narod“ je popolnoma popravil krivico, ki nam jo je storil s člankom, o katerem smo pisali v zadnji številki. Prav! To je bilo pošteno!

„Freie Stimmen“ v št. 13 in „Grazer Tagblatt“ so prinesle vest, da je uradna preiskava dognala v občinski blagajni v Št. Jakobu v Rožu več tisoč kron primanjkljaja, in da je veliko svoto primanjkljaja na neopravičen način pokrila tamojšnja slovenska posojilnica. Vse zlagano! Pojasnilo prihodnjic.

Utonil je 11. t. m. pri drsanju na Vrbskem jezeru brivski pomočnik iz Celovca Bogomir Safesberger.

Vetrinj. (Nezgod.) Tukaj je prišel šolar I. razreda, Josip Prigl, pod Hofmanove sani, ki vozijo gramoz; prepeljali so ga v celovško bolnišnico, kjer so mu odrezali nogo, a je revež vsled tega umrl. 5. t. m. smo ga pokopali v Zakamnu. Šolarji, ubogajte svoje stariše!

Kotmaravas. (Slovo in inštalacija.) V nedeljo dne 2. svečana je bil za nas pomenljiv dan. V cerkvi dopoldne poln žalosti, popoldne zopet vesel. Zjutraj so se poslavljali od nas na leci nepozabljivi gospod provizor T. Ulbing. Tako ganljivega slovesa pri nas ne pomnijo ljudje. Že v petek poprej so prijokali šolarji domov z besedami: Gospod provizor so jemali danes v šoli slovo od nas. V cerkvi je bilo vse solzno, staro in mlado. Naši šolarčki so na glas jokali tam pred oltarjem. Vzeli so slovo od vseh mož, od žen, nato od mladine, potem še enkrat od šolarjev, od Mar. družbe, od cerkvenih pevcev, in nazadnje od vseh umrlih faranov, ki so jih spremljali v hladni grob. Ko so tako lepo jemali od nas slovo, ni čuda, da se je vse jokalo v cerkvi. Popoldne ob treh pa naznanja grom topičev, da se pripeljejo naš novi g. župnik Rup. Rotter. Oficielni sprejem je bil od župnišča do cerkve, ali vendar so šli ljudje nasproti do šole, da so že tam skazali ljubezen in vdanost novemu gospodu. Nato je bila inštalacija po preč. gosp. dekanu Ogrisu ob navzočnosti vseh sosednih gg. župnikov in gg. dekana iz Velikovca, dr. Arneja in radeškega župnika. Zvečer nato so jim pevci napravili podoknico; eden jim je v imenu vseh pevcev čestital, na kar so se tudi oni v laskavih besedah pevcem zahvalili. Tudi bivšemu gospodu provizorju so zapeli v slovo pesem „Srce moje žalostno“. Na svidenje, gosp. Tomaž! Prosimo da ne zabite kotmirskih znancev! Gospoda Rotterja smo pa prav veseli, ker se poznamo že od prej. A. P.

Borovlje. (Sprememba delavnega časa.) Pri fužinah so spremenili delavni čas. Dozdaj so delali od polnoči do poldne, od poldne do polnoči. Torej pol dneva in pol noči. Odslej pa bo uravnan delavski čas tako, kakor že delajo vse druge večje tovarne in so prej tudi pri nas že delali tako, namreč od šestih do šestih. Takoj ste nastali dve stranki med delavstvom, eni so zadovoljni, drugi pa ne. Neutzler je seveda nezadovoljen kakor vedno, in je dal tudi tej nezadovoljnosti duška v soboto na zborovanju po

§ 2. V poštev se jemlje pri njih, ker rodbinski očetje, ki imajo majhne otroke, čez dan ne bodo mogli počivati, ker se bo porabilo več za hrano in ne bodo prosti v soboto zvečer. Drugi pa menijo, da je to tudi nekaj vredno, če more utrujen delavec počivati celo noč in je skozi celi dan in ne samo pol dne in pol noči svoj gospod. Zdaj še pol metra ne more nikamor, ker je popoldne na delu. Če bodo porabili več, bo še pokazala bodočnost. Prosti sobotni večer bi bil res lep, če bi ostal delavec doma, ker pa jo navadno ubere v gostilno, ker zapravi najmanj dve kroni, je skoraj boljše, če ta čas dela. Ima vsaj dobiček, ne pa izgubo. Vsaka stvar ima dve strani. Neutzler se je delal zelo možatega, celo s štrajkom je pretil, sam pravit pa le ni šel tega gospodi, ampak je druge poslal po kstanje. Delalo se bode po novem.

Borovlje. (Tatvine.) Zares nadebuden otrok je 12 letna šolarica M. O. iz Resnika. Svoji součenki Barbi Stečnik je ukradla 16 K, katere je dobila ta od starišev za razne potreščine. Sumilo se je takoj na lažnivo O., ki je cele tri dni odločno tajila. Še-le, ko so ji dokazali, da je izdala več denarja po trgovinah (tako si je na pr. kupila za 1 K kvargelnov), se je na strogo in naglo vprašanje gosp. učitelja: „Kje imaš zdaj denar?“ spozabila in povedala, da doma. Imela je še 8 K, vse drugo je šlo za kvargelne in druge take-le „žmahtnosti“. Dekle je izprieno in nepoboljšljivo in bo še gotovo marsikatero uro presedelo v zaporu, če stariši ne začno pravočasno skrbeti za boljšo vzgojo. — Tudi na Gabli se več ljudi, sami delavci, pritožuje, da jim zmanjkuje denarja. Tako je bilo zadnjič zopet delavcu L. 30 K odnešenih. Vse ve, kdo da je, ker se dotičnik rad potika po tujih hišah, četudi nikogar doma ni. Upamo, da mu bodo že še postrigli dolge prste.

Sele. (Umrli je) dne 8. svečana po dolgi in hudi bolezni, previden s sv. zakramenti, znani gostilničar, posestnik in lesni trogovec Jan. Ogriz, p. d. Trkel. Bil je mož odločnega značaja, pred nekaj leti še naš nasprotnik. Zadnja leta pa se je začel zavedati svoje slovenske narodnosti. Bil je zato tudi izvoljen v občinski zastop ter se je kot tak tudi potegoval za pravice slovenskega jezika na Koroškem in je tudi podpisal tozadevne sklepe občinskega sveta. Velikanska udeležba, kakršne Selani že dolgo ne pomnijo, pri pogrebu dne 10. t. m. priča, da je blagi rajni pri vseh, ki so ga poznali, bil zelo priljubljen. Slovenska zemlja naj mu bo lahka! Naj počiva v miru!

Bistrica v Rožu. Bistriški gospodi v občini menda postaja vroče pod nogami. Vršile se bodo še letos občinske volitve, in treba se bo zanje dobro pripraviti. Železniški minister Deršata in direktor nemškega avstrijskega Alpenvereina naj ji kot častna občana pomagata ohraniti županski stolec.

Sveče. (Pogreb.) Umrli je mlad, komaj nad 20 let star Šlepov Honzej. V petek, 7. t. m. je bil njegov pogreb. Pravijo, da si je pri plesu nakopal dero, katera ga je spravila v grob. N. v m. p.

Sveče. (Nedelje ne poznajo.) Zadnji dopis je prav v živo zadel. Imenovan ni bil nihče, in vendar se je čutil pravi prizadetega. Strašno se jezi zaradi tega. Mi mu pa svetujemo, naj rajši nedeljo posvečuje in naj ne moti službe božje s streljanjem.

Št. Jakob v Rožu. (Marijina družba.) Naše zborovanje na Svečnico je uspelo prav imenitno. Privkrat je priredila „M. d.“ igro „Prvi lurški čudeži“. Upamo, da bomo mogli še večkrat kaj sličnega napraviti v pošteno zabavo slovenskemu ljudstvu. Iskrena hvala našemu preč. g. župniku Ražunu za ves trud, ki ga imajo z nami, ne le v verskem, ampak tudi v narodnem življenju. Zato jim vse družbenice iz srca kličemo tisočeri Bog plačaj! Dobrotno naj jih obdaruje nebo s trdnim zdravjem, da ne opešajo v težavnem delovanju, ampak da ostanejo še dolgo zvezda-vodnica vdanim ovčicam, vodeč jih varno k edinemu večnemu cilju, kjer jih čaka obilno zasluženje plačila. Marijina družba.

K zadnjemu poročilu iz Rožeka o požarni brambli nam poroča g. Tevže Resman iz Ledenic, da se g. J. Arnejc ml. ni potegoval pri požarni brambli za nobeno šaržo, pač pa se je trudil, da se požarna bramba ustanovi. Prosi nas tudi, da potrdimo, da ni on pisal zadnjega dopisa, kar radi storimo. Omenjeni dopis je prišel iz drugih rok.

Št. Stefan na Zili. Hranilnica in posojilnica za Št. Stefan na Zili in okolico, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, je imela dne 2. svečana ob 3. uri popoldan v hranilničnih prostorih pri domače „Korperju“ svoj letni občni zbor. Načelnik, g. Boštjan Hebein, je pozdravil došle zadržnike in je konstatiral sklepčnost zbora v zmislu društvenih pravil in z veseljem poudaril, da je letošnja udeležba občnega

letnega zbora nepričakovano velika. Naprosil je gosp. Antona Pelnafa, domačega župnika, naj v imenu načelstva blagovoli zadružnikom poročati o delovanju hranilnice in posojilnice v preteklem letu in otvori zborovanje. Iz poročila č. g. župnika smo slišali, kako izredno dobro je delovala zadruha v preteklem letu; čudili smo se v resnici, ko smo slišali, oziroma videli velikanske številke v hranilničnem prometu in posebno v sestavljeni bilanci! Enoglasno se je govorilo: Ali je res mogoče v naših razmerah, da naša zadruha postavi koncem leta 1907 bilanco skoraj do pol milijona? Sledeče pregledno kratko poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice, oziroma o stanju iste koncem l. 1907 je: Tekom leta je pristopilo 6 zadružnikov, izstopili (umrli) so 4 zadružniki; koncem leta je ostalo 244 zadružnikov. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 127, uničilo 53; obstoji koncem leta 685 knjižic za kapital, prištevši kapitalizovane obresti, 441.669 K 85 v, ter iznaša povprečna vloga 644 K 77 v. Novih posojil se je dovolilo in tudi izplačalo 29; koncem leta je bilo 280 posojil za kapital 148.172 K 17 v; povprečno posojilo iznaša 529 K 14 v; čistega dobička je bilo 1512 K 91 v, kateri se po sklepu letnega občnega zbora pridene ves rezervnemu fondu, ki znaša začetkom leta 1908 svoto 12.052 K 37 v. Tekom leta je bilo vseh dohodkov 195.651 K 54 v; vseh izdatkov pa 188.135 K 94 v; bil je torej letni promet 383.787 K 48 v. Opombe vredno je, da naša zadruha kakega primanjkanja denarja ni čutila, akoravno je bilo minulo leto, kakor znano, v denarnem oziru sploh po celem svetu jako neugodno, kajti vložilo se je na novo 126.598 K 85 v, vzdignilo pa le 75.122 K 93 v, tako da smo morali čez 50.000 kron drugim denarnim zavodom izročiti. Sicer se je vsako leto delokrog naše zadruge razvijal; da se je pa lansko leto v takem razmerju razširil, smo vsi strmeli, čez 80.000 K smo imeli lani prometa več kot predlansko leto! Samoumevno je, da so take številke presenetile zadružnike, da so pri volitvi novega odbora izvolili enoglasno dosedanje načelstvo ter je prosili, da izvolitev sprejme, kar se je v vsestransko zadovoljnost in veselje občnega letnega zbora tudi zgodilo. Končam svoje poročilo ter želim „Hranilnici in posojilnici za Št. Štefan na Zili“, naj ista — kakor do sedaj — v blagor in srečo Slovencev Zilanov tudi v prihodnje z božjo pomočjo prospeva, se razvija in cvete! Na zdar!

Brdo na Zili. (Naš „Gau“ in naši kmetje.) V nedeljo, dne 9. t. m., vršil se je občni zbor naše kmetijske podružnice, kateri je bil precej dobro obiskan. O vsakoletnih zadevah, o katerih se na takih zbora razpravljajo, ne bom poročal. Ne morem pa zamolčati žalostnega dejstva, ki se pojavlja že več let v naši kmetijski podružnici, dejstvo, katero je skeleča, gnila rana na kmetskem telesu sploh in ki je glavni vzrok onemoglosti kmetskega stanu in njegovega preziranja od strani drugih stanov v javnem življenju. Vsi stanovi se združujejo, dobro vedo, da je le v združenju moč; naši kmetje pa podarjajo vsako leto pri svojih zbora, bodisi soseskinih ali strogo kmetskih, v slepi svoji trmi: „Ločimo se!“ „Razdelimo premoženje, ki so ga nam naši očetje — prihranili.“ „Bodimo vsak zase.“ Taki in enaki žalostni pojavi se slišijo in opazujejo pri večini sedanjih mladih gospodarjev na naših gospodarskih sestankih, in gorje tistemu, ki se upa taki samopašni trmi zoperstavljati. Brez ozira na zamero trdim s prepričanjem: To je sad vzgoje otrok! In nemalo sokriv je na tem žalostnem dejstvu tudi naš šolski sistem; kajti današnji gospodarji so skoraj brez izjeme vsi otroci sedanjih naših ljudskih šol. Trezen opazovalec ravnanja večine sedanjih kmetskih posestnikov pride do prepričanja, da vlada pri njih večini na eni strani trma in samopašnost, na drugi strani pa nadutost in hinavščina. Te slabosti pa niso sposobne povzdigniti kmetski stan do gospodarskega blagostanja in zato trpi kmet bolj vsled tega, kot pa vsled cesarskih davkov. Na tem, da naša kmetijska podružnica vsled sedanjih razmer na planinah ne more lahko delovati v splošen prid vseh njenih udov, je nekoliko resnice; a da bi se vsled teh razmer cepila, ne bo nobenemu v prid. Ali bomo kmetje lažje in bolje gospodarili? Gotovo ne! Ali bomo imeli vsled naše ločitve več dobrih bikov? Gotovo! Ali le tedaj, če jih kupimo, sicer ne. Biki so vsled postave za premiranje bikov postali zelo dragi. So tega biki krivi? Ne! Tega so v prvi vrsti krivi večji posestniki naše občine, od katerih jih ima malo toliko veselja do živinoreje, da bi sami redili tudi biki — zase in za svoje sosede. Lepo živino bi vsak rad imel; a k lepi živini spada tudi lep bik. Ali ne moremo priti do lepih bikov drugače kot po stotakih? Gotovo! Lahko! Volje je treba! Naj pustijo priti večji posestniki, kakršnih imamo v

naši občini dovolj — trdnih, premožnih kmetov — „zmisel za celokupnost“ v njihovo srce in v svoje možgane in naj se bolj natanko pečajo s postavo o licenciranju bikov, posebno pa s š-om 14 te postave. To jim bo koristilo več, kot njih večkratna nepotrebna kritika te postave in njih želje po ločitvi in razdiranju naše itak šibke gospodarske organizacije. Dokler ne stopi na mesto sedanje trme in neodpustljive samopašnosti pri kmetih „zmisel za celokupnost“, kar imenujejo Nemci „Gemeinsinn“, tako dolgo naj kmet ne upa, da se bo povzdignilo njegovo gospodarsko blagostanje in če bi tudi z nogami in rokami noč in dan delal. „Kdor skrbi samo zase, dobi v težavah sive lase.“ Le ako bo skrbel vsak kmet za svoj stan v celoti, se bodo kmetom „vremena zjasnila“, drugače nikdar! „Ne samo kar veleva mu stan — kar more, to mož je storiti dolžan.“ Kdor ne stori tega, je klepetulja. Ali ne moremo priti v naši občini do lepih plemenskih bikov brez stotakov? Lahko! Še enkrat poudarjam: Volje za celokupnost je treba! Treba je volje za to v prvi vrsti pri večjih posestnikih in drugič pri naših občinskih odborih. V naši občini imamo 700 do 800 glav goveje plemenske živine. Po postavi in tudi v resnici potrebovali bi potem 7 do 8 plemenskih bikov; imamo jih pa tri in „pol“. Pod takimi razmerami je uspešna živinoreja nemogoča; a v kratkih letih bi se ta nedostatek odpravil, ko bi vsaj večji posestniki svojih teličkov ne prodajali mesec starih mesarju. V tem tiči glavni greh naše zmešnjave v živinoreji. To se pa vsled tega godi, ker veliko — večina bi rekel — takih posestnikov nima „zmisla za celokupnost kmetskega stanu“, ampak misli samo na **trenotni svoj dobiček**. In naš občinski odbor? Ali se je že pečal enkrat s postavo od 26. oktobra 1902 sploh, posebno pa z določbo njenega § 14? Za ogledovanje dimnikov je poskrbljeno, za ogledovanje teličkov ali voličkov v občini pa ne, in vendar se nahaja tudi v hlevih majhnih posestnikov marsikateri teliček, ki bi mogel postati ravnotak plemenski bik, kakor kak „Mölltaler“, ki stane stotake in ni za naše planine sposoben. Kako bi se dala taka zadeva brez posebnih občinskih stroškov dognati, to ni stvar javnega razmotrivanja v časniku, pač pa bi bila to zadeva, stvar naše kmetijske podružnice in našega občinskega odbora in potem se nam nič ni treba ločiti v našem gospodarskem delovanju. K takim sejам pa je treba prinesiti s seboj dobro žlico pameti in zmisel za celokupnost, ne samo blebetajoč jezik in nabito „fajfo“. Napisal sem ta, deloma ostri članek zato, da ga imajo naši kmetje vedno pri rokah, da morejo preudarjati moj nasvet, preden se začnejo posvetovati o tej za našo občino velevažni zadevi. Ravnoisto more storiti tudi naš občinski odbor, če se mu vredno zdi. Vas, gosp. urednik, pa prosim odpuščanja, ker je članek postal precej dolg; a če ga objavite, bo gotovo le v korist vsem slovenskim kmetom na Koroškem, kajti: kmet ima svoj zaklad v hlevu.

Grafenauer,
drž. posl.

(Kakor se vobče bojimo dolgih člankov, tako radi sprejemamo še daljše dopise, če v resnici vsebujejo za kmetski stan toliko stvarnega in potrebnega razmotrivanja, kakor Vaš dopis. Pozdrave! Uredništvo.)

Velikovec. (Veselica.) Zopet smo se zbrali pod „Lipo“ k običajni predpustni veselici dne 9. t. m., o kateri na kratko podamo sledeče poročilo: Obisk sicer ni bil tak, kakor prejšnja leta, a vendar so bili zasedeni vsi prostori. Omeniti moramo v prvi vrsti mil. g. prošta iz Tinj, vrle Ovbrjane, ki so se pripeljali na okrašenem vozu, dalje zastopnike izobraževalnega društva iz Škocijana, in delavskega društva iz Celovca; videli smo pa tudi vrle slovenske kmete iz goratih Djekš. Vse točke, ki so bile na sporedu, so se vrlo dobro obnesle, bodisi tamburanje, bodisi petje. Mesto druge igre se je uvrstila deklaracija: „Naš čolnič otmimo“, zložil S. Gregorčič, ki je napravila na vse globok vtis. Nad vse dobro pa se je obnesla igra „Vedeževalka“, katero so uprizorili domači velikovski mladeniči. Prvokrat so nastopili in prvokrat se tudi izkazali. Vsa čast jim. Srečelov, ki se je istotako obnesel v zadovoljnost vseh, je zaključil oficialni del. Nato je sledila prosta zabava in razveseljevanje. Pozabiti se tudi ne sme točne in dobre postrežbe g. gostilničarja, A. Strežeta, ki se je potrudil, gostom dobro postreči.

Velikovec. (Gostilna v „Narodnem domu“.) Vse spremenjeno. Drug najemnik, skoro drugi gostje, novo življenje, izborna pijača, okusna in izvrstna kuhinja, gostje, ki so poprej izostajali, zopet prihajajo, gostilniški prostori se zopet polnijo, točna postrežba; vse to sem opazoval včeraj v sredo dne 5. februarja t. l. in si mislil, „Narodni dom“ hoče biti pod novim najemnikom

zopet to, kar je bil nekaj pod Aufmuth-om, ko se je reklo: „Če nikjer ni bilo v Velikovcu v gostilni ljudi, pri Aufmuthu je bilo gotovo vse polno.“ Tisti, ki je to opazoval, mora temu pritrčiti in izraziti svoje veselje nad tem, da se v lepih Aufmuthovih prostorih sedanjega „Narodnega doma“ obnavlja staro prijetno življenje. Pisec teh vrstic je slišal vsestransko hvaliti novega najemnika in se je sam prepričal o tem. Zato priporoča to gostilno vsakomur, bodisi domačinu, bodisi tujcu.

Velikovec. (Vendar enkrat!) Svoji obljudi zvest, poročam danes o sodnijski obravnavi zoper poškodovalec železne ograje pri naši „Narodni šoli“. Skoz dve leti so lomili neznani po balini šolsko ograjo; vse skupaj so potrlji 59 kosov železne ograje in dva okraska in povzročili škodo 67 K 40. Zgodilo se je to vedno v pozni noči, kakor je sodnijska obravnava dognala, po zatvoritvi gostiln. Tukajšnji orožniki so na vsako našo ovadbo zelo marljivo zasledovali krivce, opetovano so po noči obkrožili našo šolo, ali brez uspeha. V pretečenem letu so bili ti ponočni razgrajalci še posebno predrzni. Vsak trenotek so se zjutraj pri šolski ograji pokazale nove poškodbe. Po noči dne 23. maja po ožji državno-zborski volitvi so, kakor sem že svoječasno poročal, poleg šolske ograje poškodovali tudi ograjo okrog cestnega križa tik „Narodne šole“ in kamenovali Št. Rupertsko župnišče. Ko so pa ponoči od 23. do 24. listopada minulega leta pri šolski ograji odlomili kar 13 kosov na enkrat in odlomke položili kakor v zasmehovanje na prag glavnih vrat „Narodne šole“, dohitela jih je usoda. Orožniku četovodji Cviku se je posrečilo krivce dognati. Tukajšnja c. kr. okrajna sodnja je dvignila obtožbo v zmyslu § 468 kaz. zak. zoper Šimena Woschitz, Andr. Jernej, Franca Doringera in tekom obravnave tudi zoper Aleksandra Špendala. Obravnava se je vršila, ker je bilo treba nove priče in obtoženca Doringerja, ki je na Zgornje Štajersko odpotoval, tam zaslišati, celo trikrat. Sodnijsko obravnavo je zelo spretno vodil c. kr. sodnijski pristav dr. Bovier. Obtoženec Šimen Woschitz, 17 let star, vajenec pri krojaškem mojstru Kramerju v Velikovcu, prizna, da je šel v noči dne 23. listopada m. l. k „Narodni šoli“ in poskušal železno ograjo potreti, pa ni mogel, ker je pre slab. Nato pa je njegov spremljevalec, Andrej Jernej, polomil 13 kosov železne ograje, splazil se na šolski vrt in položil odlomljene kose na prag glavnih šolskih vrat. Obtoženec Andrej Jernej, 16 let star, vajenec pri krojaškem mojstru Kuncu v Velikovcu prizna, da je potrl 13 kosov železne šolske ograje in isto noč tudi v mestu več izgedrov napravil. Obtoženec Aleksander Špendal, 17 let star, sladkarski vajenec v Velikovcu, prizna, da je meseca sušca minulega leta z vajencem Doringerjem bil do polnoči v Napečnikovi gostilni v Velikovcu, potem sta šla še v Št. Rupert v Jagrovo gostilno, ki je pa bila že zaprta. V mesto se nazaj vrnila sta potrla pri „Narodni šoli“, in sicer na poziv Doringerja on (Špendal) dva kosa, Doringer pa šest kosov železne ograje. Obtoženec Špendal se izjavlja, da se je Doringer, dasi je bil samo vajenec, za pomočnika izdal, da je tako smel v družbi drugih pomočnikov po gostilnah popivati. Končno še razodene, da mu je Doringer pravil, da je dne 23. maja m. l. poškodoval leseno ograjo pri cestnem križu tik „Narodne šole“. Obtoženec Franc Doringer, 19 let star, poprej vajenec pri Janezu Steinwiderju, kovaškem mojstru v Velikovcu, zdaj tovarniški kovač v tovarni Radwerk v Vorderbergu na Zgornjem Štajerskem, je bil na Štajerskem zaslišán, taji vse in izjavlja, da v Velikovcu nikoli po noči ni zahajal v gostilne, tudi ograje pri šoli in pri cestnem križu ni poškodoval. Tej izpovedbi nasproti izjavlja priča kovač Steinwider, da je Doringer v kljub njegovi prepovedi skrivaj po noči opetovano odšel iz hiše. Izvedenec ključavničar Franc Eichberger izjavi, da stane popravljanje vsakega kosa potrte ograje 1 K 20 vin. Zastopnik „Narodne šole“, župnik Fr. Treiber, zahteva povrnitev vse napravljene škode. Sodnik razglasi razsodbo: Andrej Jernej dobi tri dni zapora in mora povrniti „Narodni šoli“ napravljeno škodo 15 K 60 vin., Franc Doringer dobi tri dni zapora in mora povrniti 7 K 20 vin. škode, Aleksander Špendal dobi 24 ur zapora in mora povrniti 2 K 40 vin. škode, Šimen Woschitz se, ker je ograjo sicer poskušal polomiti, pa je resnično ni polomil in ker še ni bil kaznovan, kazni oprosti. Ko sodnik kazen razglasi in obsojence pozove, da naj kazen takoj nastopijo, se obsojenec Aleksander Špendal začne jokati. Ko ga sodnik po vzroku vpraša, pravi, da se boji doma kazni. To so junaki! Pripomniti še moram, da radi poškodbe ograje okrog cestnega križa Doringer ni bil obsojen, ker se mu to ni moglo dosti dokazati. Ta obravnava je zadostno pojasnila, kdo napravlja ope-

tovane atentate na našo „Narodno šolo“; to so napol dorasli izprideni velikovski vajenci, povsod so zraven pri vseh izgredih, pri vseh nemško-nacionalnih slavnostih, in ker omikani nemško-nacionalni govorniki v svojih govorih poudarjajo borbo zoper Slovence, to manj razsodni vajenci izvršujejo na v tej obravnavi popisani način.

Ovbre. (Podučno zborovanje.) Naše „Kršč.-socialno ljudsko društvo“ je priredilo na Svečnico svoje mesečno zborovanje pri Žnidarju v prijazni Encelnivasi, ki se je najbolje obneslo. Kot prvi govornik govori č. g. Ebner o zgodovini kmetijskega stanu in z jasnimi dokazi ovržejo trditve nekega mogočnega učitelja, ki je trdil, da sta sv. oče in Rim največja nasprotnika kmetijskega stanu. Govor g. Ebnerja so poslušalci jako pazljivo poslušali, ker ni bil samo govoren, ampak tudi z dokazi podprt. Kot drugi govornik govori društveni podpredsednik jako temeljito o pomenu gospodarskih zadrug. Posebno dobro raztolmači, kaj so gospodarska skladišča, mlekarne, nakupovalne in prodajalne živinorejske zadruge. Pozivlja kmete na zadružno prodajanje žita, ker pri tem bi se znebili zvite špekulacije bogatih judov, ki dandanes narekujejo po svojih borzah, hočeš ali nočeš, kmetom za svoje pridelke nizke cene. Nadalje govori o socialnem združenju kmetijskega in delavskega ljudstva, ker ta dva stana sta združena v svojem poklicu kakor mož in žena, okrtajči kmetu sovražno socialno demokracijo in dokaže, da pametno gospodarstvo je mogoče le na kršč.-socialnem naziranju vseh narodov. Razloži tudi, kakšen namen da ima naše društvo, h kateremu je tudi veliko kmetov pristopilo. Tako se je končalo naše prav agrarno zborovanje v splošno zadovoljnost. Zelo veseli nas pa, da so č. g. Kindlman obljubili za prihodnje zborovanje govor o sadjereji in čebeloreji. Torej na svidenje!

Zvabek. (Bili smo veseli in se zraven učili.) Pač lep dan, ki ga ne bomo lahko zabili, je bila za nas minola nedelja. Vršila se je veselica ob ogromni udeležbi, tako, da se je moral marsikdo vrniti, ker v veliki Luknarjevi dvorani ni našel več prostora. Veselega srca pozdravi domači g. župnik goste, došle od daleč in blizu. Nato govori o Radeckiju in poudarja posebno njegovo domoljubje, ter poziva mladino, naj ljubi svoj očetovski dom. Ljubo doma, kdor ga ima. Nočemo med goljušivi svet, ampak domače grude se hočemo držati, ker le tukaj je prava sreča doma; najbolj veselo zavriska in zapoje pač pošteni slovenski fant! — Jako podučljiva je bila igra „Sv. Cita“. V tej igri se tako jasno kaže boj med poštenostjo in nepoštenostjo. Koliko je morala pretrpeti uboga Cita — Lizika U. jo je tako ginljivo igrala — radi svoje poštenosti, a kakor povsod, je tudi tukaj zmagala poštenost. Pač se je med igro utrnila marsikomu solza ginjenja, tembolj ker so naša dekleta tako vro in neustrašeno igrala; posebno majhnih hčerkic, pravih angelčkov, se nismo mogli nagledati. Prav lepa je bila ob koncu igre živa podoba „Mutec“, katerega igra naš mežnar tako, kakor nihče drug, povzročil je smeha brez konca in kraja. Vmes pa smo se radovali nad ubranim petjem domačega zbora. Minul je prekrasni večer, a prelepi nauki, ki smo jih sprejeli, naj nas spremljajo in izpodbujajo na potih našega življenja!

Vabilo

na

shod

katol.-polit. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 23. februarja, ob 3. uri popoldne

v Libeličah pri Nemeu.

Poroča g. državni poslanec Grafenauer. Kmetje, pridite v ogromnem številu!

Odbor.

Torba za nasprotnike.

„Freie Stimmen“ in njena ljubezen do Slovanov. Nemško-nacionalni listi vedno in vedno farbajo ljudi, da smo zavedni Slovence, ki nismo ravno voljni vseh nemško-nacionalnih bre mirno sprejemati, brez krščanske ljubezni, da sejemo med ljudi sovraštvo, če se borimo za svoje pravice; pravijo, da smo hujskači (hecarji), če zahtevamo to, če prosimo za to, kar nam gre po božji in državni postavi. Ti listi pišejo ob vsaki priložnosti proti Slovanom, zlasti proti Slovencem

in Čehom tako zaničevalno, tako brez vse krščanske ljubezni, da občudujemo čudno „napredne“ čitatelje teh listov, da ne izprevidijo, kako ti listi samim sebi nasprotujejo. Pobožne „Freie Stimmen“, ki so tako vnete za protestantsko božjo službo, se v svoji 11. številki strašno hudujejo nad graškim kornim poveljništvom, ki je priporočilo častnikom (oficirjem) slovanski hotel „Balkan“ v Trstu. Zgražajo se, zakaj poveljništvo ne zapove vojakom, da morajo vsaj v italijanske hotele, če že ne v nemške, samo v slovanske ne. Kaka nacionalna zagrizenost! Kaj smo pa storili Nemcem mi uboge pare Slovence, ki tako ponižno služimo oholemu nemškemu narodu, da spreletava te gospode zelena zavist, če le količkaj dobrega, koristnega zapazijo na Slovanih. In ravno ti ljudje pravijo, kako se jim slovenski kmet na Koroškem smili (za počt, bi rekel Ribničan), kako mu hočejo pomagati, kako ga želijo združiti in gospodarsko okrepiti. Nak, nak, tako nespameten pa ni naš kmet, da bi vam kaj takega verjel, če-ravno mu, gospodje nacionalci, niste privoščili ljudskih šol, v katerih bi se mogel malo bolj izobraziti, za kmetijski stan malo več naučiti. Znete pa znate oznanjevati krščansko ljubezen, samo škoda, da se tako radi izdate in pokažete vse kaj drugega. Slovenci, kako pa naj odgovarjamo na take-le izbruhe nemško-nacionalne strasti! Najbolje, če **podpiramo svoje ljudi. Slovenci, kupujmo v Celovcu pri trgovcih, ki inserirajo v „Miru“, ki nam niso sovražni, ki nam ne zavidajo, če nam gre malo boljše! Držimo se gesla: Svoji k svojim!**

„Štajercu“ javno vprašanje! Kramarsko bahavi list „Štajerc“ pri vsaki priliki blati in sramoti našega vrliga državnozbornskega poslanca, gosp. Fr. Grafenauerja, kakor da bi ne imel za ljudstvo nobenih zaslug; po drugi strani pa neprenehoma hvali nemško-nacionalnega poslanca Nageleta, kako izborna deluje za blagor svojih volilcev. Zato pa javno vprašamo „Štajerca“, kaj pa reče ta „osrečevalec“ slovenskih (?) kmetov na to, da je bil naš vrlig Grafenauer od Nj. Veličanstva odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono? Kak križec si je pa že Nagele zaslužil? „Štajerc“, odgovori nam, saj je modrost edino pri tebi doma. Mislimo, da te s tem vprašanjem ne spravimo v zadrego!

Poglavje za delavce.

Koliko sociji plačujejo? V strokovnih organizacijah združeni sociji v Nemčiji so morali društvu plačevati na leto provprečno vsak po 24.62 mark, to je približno 29 K. Prispevki pa za posamezna strokovna društva niso enaka; tako plačujejo n. pr. perilne delavke po 5.44 mark na leto, litografi pa po 84.11 mark. Vsa strokovna društva skupaj so prejela v celem letu 48.651.848 mark in izdala 41.285.423 mark.

Kako strahujejo rdečkarji delavce?

Na Dunaju je sklical 19. januarja t. l. rdečkarski odbor krojaških pomočnikov zborovanje. Zborovalci bi bili morali pritrčiti odborovemu sklepu, da mora vsak pomočnik plačevati na teden 2 vinarja naklade. (Da morajo socialni demokrati plačevati za svojo organizacijo strašansko veliko, je znano.) Nasprotniki tega sklepa so bili v veliki večini, zato na tem shodu sploh ni prišlo do glasovanja, ampak so je odgodili za novo zborovanje, ki ga je sklical odbor v „Delavski dom“ v Otakringu, kjer se je čutil nasproti opoziciji varnega. Odbor je naročil rdečkarje s palicami in noži. Ko so se začeli gibati rdečkarji, ki so bili proti nakladi, je začela najeta drhal krčiti pesti in udrihati po ubogih tovariših, ki niso bili volje, plačevati še večjega davka, da so morali zbežati iz svojega doma. Pa še po ulici so jih preganjali; zasledovani nezadovoljneži so dospeli do električnih vozov in so poskakali nanje. Svobodoljubni rdečkarji pa so tudi poskakali na vozove, kjer so neusmiljeno bili po svojih žrtvah; ljudi, ki so se vozili, so pehali in suvali, sprevoznika (kondukterja) so naklestili, razbili šipe in naskočili tudi policaja, ki je prihitel na pomoč, da se je moral braniti z golo sabljo. Tako znajo rdečkarji svoje ljudi, revne delavce, krotiti, če se enkrat upajo ustaviti tej večni molžnji, trdemu rdečkarskemu davku, s katerim se preživljajo judje, ki so večini kolovodje socijev. Bog nas varuj njihove strahovlade!

Gospodarske stvari.

Naznanilo posestnikom! Deželna vlada naznanja, da se bo tudi letos izvrševalo cepljenje živine v obrambo šumeče bule (Rauschbrand) pri živini in sicer v sušcu, aprilu in majniku. Kdor se želi poslužiti tega sredstva, se mora prijaviti

do 20. februarja 1908 županu ali načelniku kmetijske podružnice, okrajnemu živinozdravniku, deželnemu distriktnemu živinozdravniku in naznaniti število živine in kraj. — Za vsako živinčce se mora plačati taksa 70 vin. To takso morajo plačati tudi posestniki, ki so se prijavi, pa potem niso pustili živine cepiti. Če kdo ni prijavil živine, pa jo potem v svrhu cepljenja prižene, se mu bo ustreglo le tedaj, če bo vsa prijavljena živina že cepljena in bo še kaj cepiva ostalo. Po cepljenju bodo pobirali takso občinski načelniki. — Živina se mora prignati na določeno mesto in ob določenem času, kar bodo naznanili občinski uradi. Če želi kdo cepljenje na domu, mora poravnati živinozdravniku potne stroške. Za cepljenje se ne prevzame nobena odgovornost.

Zadruga za rejo in prodajo živine.

Da si izboljša naš ubogi kmet svoje žalostne denarne razmere, mu je razen državne in deželne pomoči treba dveh reči: Manjših izdatkov in večjih dohodkov.

Izdatki za nepotrebne reči kot opojne pi-jace, tobak, slabo gosposko obleko bi mu naj bili tako dolgo nepoznani, da se izkoplje iz dolgov. Potem pa bi si jih naj privoščil le toliko kot ne škoduje ne njegovemu zdravju, ne njegovi mošnji.

Ravno tako važno, če še ne bolj, pa je za kmeta, da pride do večjih dohodkov. Predvsem mora gledati, da bo tudi njegovo delo tako plačano kot delo drugih stanov. Skoraj najtežje delo ima kmet in vendar je najslabše plačan.

Tri vire dohodkov ima naš kmet: gozd, žito, živino. Vrednost lesa je spoznal, ko je že razprodal svoje najlepše gozdove. Ne da ga več za malo napitnino, ampak hoče imeti malo več in toži le, da ga je dal prej tako poceni.

Tudi žito je začel že malo bolj držati in ga navadno shranjuje raje v „kašti“, nego bi ga prodal pod ceno. Vse premalo pa še gleda na izbiro semena in na čistost polja in žita, ker čisto žito lažje in dražje prodaja nego snetljivo.

Najbolj pa je še zaostal naš kmet pri reji in prodaji živine. Pa kako bi naj bil napredoval, ko ga nihče ni učil, ko mu nihče ni pokazal kaj boljšega?

Pred petdesetimi leti so imeli Kranjci veliko slabšo živino kot mi na Koroškem. Sedaj pa imajo Gorenjci že veliko lepšo kot mi. Vsako leto jih je na stotine romalo na sv. Višarje in med potom so videli lepo koroško živino molinsko-dolske pasme. Začeli so potem zahajati na naše semnje in so pokupili najlepšo živino, ki so jo rabili doma za pleme.

Ustanovili so si razna živinorejska društva, ki skrbijo, da je v vsaki vasi vedno dovolj lepih bikov plemenjakov na razpolago, da si tako zboljšajo posestniki pleme, da izrejujejo živino posebno za mleko in meso in da pomagajo posameznikom pri nakupu in pri prodaji.

Posebno kmetje, ki so oddaljeni od mest, čutijo veliko dobroto teh društev. Mlekarne skrbijo, da se more prodati mleko v mesta, kjer je dražje nego doma, „Gospodarska zveza“ pa skrbi, da se more prodajati živina za večjo ceno. Državni poslanec Povše je izposloval pri ministrstvu, da kupuje mornarnica v Pulju pitano živino, država pa plača vedno jako dobro; torej je to velika pridobitev za kranjske kmete.

Razen vojakov pa porabijo jako veliko mesa tudi mestni prebivalci, in bližnja okolica ne more izrediti toliko živine kot je potrebujejo mesta. Če pomislimo, da rabi Dunaj vsak teden okrog 4300 goved, bo vsak priznal, da cela Nižjevavstrijska ne izredi toliko živine. Prignati jo morajo od drugod. Tega pa navaden kmet ne more. Če ima samo en par volov, mora navadno plačati voznje za cel vagon, kar pa pride že toliko, kot za živino več dobi nego doma. Navadno se na Dunaju tudi nič ne spozna in napravi jako slabo kupčijo.

Če se pa kmetje združijo in skupaj oddajo cel vagon volov, (8 glav) pride na enega malo stroškov. Zveza vseh kmetijskih zadrug na Avstrijskem pa je poskrbela, da se ni treba nobenemu zraven voziti. Ima na Dunaju velike hleve in posle, ki sprejemajo živino na kolodvoru in jo prodajajo po kolikor mogoče visoki ceni, tako, da ima kmet le malo stroškov. Dobička zveza ne dela nobenega.

Na vsak način pa bi kmetje več dobili za svojo živino, ko bi bili združeni v kmetijskih zadrukah in bi se bolj zavedali svojega stanu. Zadruga v Sinčivasi je hotela tudi v tem oziru kmetom pomagati, pa zaman; kmeti pravi, da tudi sam proda živino, četudi judu in za kakih 20 do 30 kron ceneje, nič ne de! Treba je torej našim ljudem najprej pouka.

Z. Planinšek.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

„Kat. slov. izobraževalno društvo v Globasnici“ uprizoni v soboto dne 22. svečana in v nedeljo dne 23. svečana 1908 v prostorih gostilne gosp. Fr. Kruleca v Črni veliko ljudsko igro

Rokovnjači.

Začetek v soboto dne 22. svečana ob 8. uri zvečer in v nedeljo dne 23. svečana ob 3. uri popoldne.

Vstopnina: Sedeži K 1.20; stojišča K 1.—.

Pridite v prav obilnem številu!

Odbor.

Društveno gibanje.

„Zadružna Zveza“ priredi začetkom sušca v Celovcu zadružni tečaj. Naše nadarjene fante opozarjamo na to velevažno priliko. Pouk bo teoretičen in praktičen.

Letni občni zbor priredi prvo koroško tamburaško društvo „Bisernica“ v Celovcu v soboto, dne 22. februarja, v gostilni pri „Zlatem studentu“. Vabimo!

„Slov. kršč.-soc. Zveza“ za Koroško“ naznanja, da ima v zalogi še več iztisov „Društvenega koledarja za leto 1908.“ Dobi se ali pri „Zvezinem“ blagajniku ali pa pri hišniku delavskega društva v Celovcu, Kosarnske ulice št. 30, 1. nadstropje. — Vsa naša društva, vljudno vabimo, da čim prej pristopijo. Čim več nas bo, tem močnejši bomo in tem lažje se bomo stali narodnim in verskim nasprotnikom v bran.

Kršč.-socialno izobraževalno društvo na Radšah ima svoje mesečno zborovanje v nedeljo, dne 16. t. m., ob 3. uri popoldne. Govoril bo urednik „Mira“, č. g. Fr. Smodej. Društveniki, vsi na krov!

Katol.-politično društvo nemških krščanskih socialcev bo imelo izredni občni zbor 23. t. m. ob 10. uri dopoldne v „Massegarten“ v Celovcu. Na dnevnem redu je med drugim tudi govor o potrebi in važnosti združevanja kmetov.

Sveče. Udje kršč. soc. delavskega društva „Podljubelj“ prirede dne 16. februarja 1908 v prostorih Adamove gostilne v Svečah gledališko igro „Čevljar“. K obilni udeležbi vabi

Podravlje. Predpustno veselico priredi „Sloga“ v Podravljah z govorom, tamburanjem, petjem in igrama: „Eno uro sodnik“ in „Zmagali smo“ dne 23. svečana 1908, ob 6. uri zvečer, v Hribernikovi gostilni v Srejah. K obilni udeležbi vabi

Dobrodelno društvo „Drava“ v Beljaku ima svoj letni občni zbor dne 16. t. m. ob 5. uri pri Pogliču na Brnci.

Slovensko tamburaško društvo „Dobrač“ na Brnci priredi v nedeljo dne 16. svečana točno ob 1/2 7. uri zvečer v gotilniških prostorih g. Antona Pogliča na Brnci veselico s sledečim sporedom: 1. Tamburanje. 2. Veseloigra: „V Ljubljano jo dajmo“ v treh dejanjih. 3. Petje moškega zbora. Po sporedu prosta zabava. Udje tamburaškega društva se tem potom prosijo, da poravnajo udnino za leto 1907, da se potem lahko sklenejo društveni računi za leto 1907. Tudi bo društvo ob tej priliki sprejemalo nove ude. Vstopnina k igri: Sedeži za nunde 50 vin., za ude 40 vin. Stojišče za nunde 30 vin., za ude 20 vin. K obilni udeležbi vabi

Dobrlavas. V nedeljo, dne 23. februarja t. l. popolne priredi dobrolsko izobraževalno društvo ljudsko veselico v Kokju pri p. d. Mežnarju. Spored: 1. Pozdrav predsednika in govor. 2. Veseloigra „Čevljar“. 3. Tombola. 4. Veseli prizor „Kmet in fotograf“. 5. Prosta zabava. Med posameznimi točkami igra dobrolski tamburaški zbor in poje pevski mešani zbor. Začetek točno ob 1/4 4. uri. Vstopnina 30 v, sedeži 50 v. Vse zavedne Slovenke in Slovence vabi k obilni udeležbi

Škocijan. V nedeljo, dne 23. svečana t. l., napravi se po blagoslovu pri „Majarju“ veselica z govorom, dvema šaloigrami, prosto zabavo itd. K obilni udeležbi vabi

Žitaravas. Krščansko-socialno izobraževalno društvo „Trta“ priredi dne 16. t. m. v gostilni pri Merklju v Žitarivasi predpustno veselico s sledečim sporedom: Tamburanje; igra:

„Zamujeni vlak“ in srečelov. Začetek točno ob treh popoldne. Vstopnina udom prosta, neudje plačajo 20 vinarjev. K obilni udeležbi vabi

Šmihel nad Pliberkom. V nedeljo, dne 16. svečana t. l., priredi izobraževalno društvo svoje zborovanje, in sicer točno ob 3. uri popoldne v gostilni pri Šercerju. Na sporedu sta dve lepi igri „Berite Novice“ in „Pravica se je izkazala“. Vse Slovence in Slovenke iz okolice Šmihela vabimo k tej predstavi prav vljudno. Posebno zanimiva bode šaljiva igra „Pravica se je izkazala“. Pridite torej vsi in gotovo!

St. Peter na Vašnjah. „Izobraževalno kmetско društvo“ priredi v nedeljo dne 23. febr. 1908 svoje mesečno zborovanje hitro po blagoslovu v župnišču v St. Petru. Vse ude in Slovence vabi polnoštevilno

Vogrče. V nedeljo, dne 23. februarja, bode po blagoslovu ustanovni občni zbor izobraževalnega društva v Škofovi gostilni. Na sporedu so volitve odbora in predavanja. K obilni udeležbi vabi

Prevalje. V nedeljo, dne 16. svečana priredi naše delavsko društvo v svojih društvenih prostorih svoj mesečni shod z običajnim sporedom. Vabi

Slov. kršč. društvo „Domovina“ v Gradcu priredi v soboto dne 29. svečana predpustno plesno veselico v dvorani Sandwirt (Griesgasse). Igra veteranska godba grofa Gleispach. Obleka prosta. Začetek ob 8. uri zvečer in traja do 4. ure zjutraj. Vstopnina v predkupu 60 vin., pri blagajni 80 vinarjev. K obilni udeležbi vabi

Vstopnice se dobe v predkupu v društvenih prostorih Stigergasse 2, I.

Književnost.

Ciril in Metodova družba v Ljubljani je začela izdajati list „Slovenski Branik“. Izhaja desetkrat na leto in velja 2 K 40 vin.

„Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino s prilogo „Angelček“ izhaja v Ljubljani 1. dne vsakega meseca in stane 5 K 20 vin. na leto, za pol leta 2 K 60 vin. Naročnina naj se pošilja na naslov: G. Anton Kržič, c. kr. prof. v Ljubljani. Mladinoljubom priporočamo!

Kaj je novega po svetu.

Zakasneli „oklic“ Domovine na naša društva! „Domovina“, tisti list, ki poje rada pesemco:

„Danes tukaj, jutri tam,
Zdaj za kmeta, zdaj za mesta,
Danes liberalna, jutri klerikalna,
Kamor me popelje cesta“

se v svoji brezpomembnosti nakrat zaleta v našo krščansko-soc. zvezo. — Ona, stara devica, vsak dan v drugi obleki, hoče koroške fante in dekleta učiti. — Svetuje, pa se tudi huduje! Kako ste se drznili, vi katoliška, krščanska društva strniti se v enotno zvezo, pa nje, stare izkušene device, ne vprašati! — Nazaj, nazaj, proč od „Zveze“, društva! tako vas svari! Klerikalna pošast in dr. Ehrlich vas bota požrla! — „Domovina“ torej, ki se je doslej za vas toliko brigala kot za lanski sneg, vas torej snubi, pa hoče, da bi vi „Zvezi“ ljubezen odpovedali, pa jo bržkone njej podarili, njej stari, stari devici, ki vedno in povsod snubi! — Odreči si pa ne moremo nedolžnega veselja, da bi ne povedali svojih skrivnih misli! Zdi se nam, da „Domovino“ in njene pristaše boli glava in da imajo mačka po ustanovljeni „Zvezi“. Svetujemo sledeči kuplet: „Domovina“ zapoje: „Fer-damana Zveza, ne greš domov?“ „Zveza“ odgovori: „Ne grem domov, ne grem domov, sem Zveza premočno“.

Olajšava za orožne vaje. Državno vojno ministrstvo je izdalo odlok, ki določa, da se bodo kmetje in poljedelski delavci vpoklicevali k orožnim vajam ob takem času, ko se z ozirom na obdelovanje polja in žetve doma najlažje pogrešajo. Izvzeti so tisti, ki morajo v jeseni k večjim vojaškim vajam.

Umrl je 9. t. m. v Solnogradu prelat Seb. Danner, brat bogoslovnega profesorja v Celovcu o. Dannerja iz jezuitskega reda. Rajni je bil pisatelj, se je veliko trudil za katoliško časopisje in je govoril enkrat tudi v Celovcu za katoliško univerzo.

Vodja italijanskih socialistov Enrico Ferri je javno hvalil umor španskega kralja in prestolonaslednika.

Vihar na Dunaju. Zadnjo soboto je razsajal na Dunaju silen vihar, ki je prevrgel pet visoko s senom obloženih vozov in je vrgel ob tlak tri osebe tako močno, da so bile težko poškodovane, eden izmed teh si je zlomil nogo. Slična poročila prihajajo iz raznih krajev na Nižje-Avstrijskem, Češkem in Poljskem.

Katoliški tisk med Hrvati. V Zagrebu so ustanovili „Pijevo društvo za katoliški tisk na Hrvatskem“. Pokrovitelj je krški škof dr. Anton Mahnič.

Otroci, kateri se hranijo z materinem mlekom, redko kedaj obole vsled slabega ali nepravilnega prebavljanja. Kako se pa godi obžalovanja vrednim otrokom, ki se doje s steklenico. Ako taki otroci ne dobe otročje moka „Kufeke“, potem so vedno bolni vsled slabega prebavljanja. Otročja moka „Kufeke“ je najboljša hrana pri bruhanju, driski, črevesnem katarju itd.

„Der „Säugling“, jako poučna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnicah ali pa pri R. Kufeke, Dunaj I.

Telegram.

Ob sklepu lista se nam poroča, da je pri občinskih volitvah v četrtak 13. t. m. v Svetnivasi naša stranka pometla nemškutarijo iz vseh treh razredov. — Kraljestva Košičevega Pepčka je konec. — Živeli slovenski volilci!

PROF. PAWLOW

pripozna

na podlagi najnatančnejše poizvedbe, da je zdravi tek najboljši oživljavec izločevalnih žlezočnih živcev. Za pospeševanje teka, okrepitev žlezočca in za olajšanje žlezočnih bolečin se odlikujejo najbolj prave **Bradyjeve žlezočne kapljice**. One pospešujejo prebavljanje in jedičnost, odstranijo truplu škodljivo napenjanje, preobilno napravo kisline, zaprtje, žlezočne bolečine in druga oviranja prebavljanja.

Kapljice se dobivajo v lekarnah. **C. Brady, lekarnar, Dunaj, I.,** Fleischmarkt 1/385, razpošilja 6 steklenic po K 5.—, 3 dvojnate steklenice pa po K 4.80 poštne prosto.

Listnica uredništva.

Dopisniku iz Gustanja. Naznanite svoj podpis. Ni se treba bati, da bi kdaj kakega dopisnika izdali.

Gg. dopisnikom naznanjamo, da dopisov brez podpisa ne moremo priobčiti.

Dopisniku iz Djekš. Hvala! Drugič prosimo takoj. Ostalo hranimo kot gradivo za bombe o pravem času. Zdravi!

Naznanila za prodajo in nakup posestev.

(Za naročnike „Mira“.)

Hiša z gostilno, ki ima dobro ohranjeno poslopje, novozidan hlev, 4 orala dobrega polja, potrebno travnično, dobro zaraščen gozd, lepo odrastlo sadje, lep solnčni vrt in dobro stanovitno vodo, se prostovoljno po ceni prodaja z živino in z vso hišno in poljsko opremo. — Čas prodaje 1 mesec. — Več se izve pri p. d. Radarju v Pesjah, pošta Zgornje Trušnje pri Velikovcu.

Sanatogen

Od več kot 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno priznan kot najuspešnejše krepično in oživljalno sredstvo.

**Krepi telo.
Jači živce.**

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure zastoj in poštne prosto po **Bauer in dr.,** Berlin SW 48. Glavno zastopstvo: **C. Brady, Dunaj, I.,** Fleischmarkt 1.

Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu,

katera je z najnovejšimi stroji in pismenkami oskrbljena, prevzema razna naročila tiskarske obrti, kakor: Uradne in pismene zavitke, spovedne listke, vizitnice, pisma za trgovce, račune, cenike in sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari ter bode izvrševala vse točno, vestno in po najnižjih cenah.

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu se priporoča za obila naročila

z odličnim spoštovanjem vdano
vodstvo tiskarne družbe sv. Mohorja.

Poslano.

Iz Amerike. Milwaukee, Wis., 12. pros. 1906.
 Pet in pol leta je preteklo, kar sem odpotoval v Ameriko, pa hudobni jeziki še niso nehali me obrekovati; moja čast torej terja, da se branim. Govorilo se je namreč v gostilni vernberškega župana Oraša, da sem jo radi dolgov popihal iz domovine. Gosp. Ferd. Keršbaum v Rožeku, kateremu sem bil dolžan 400 kron, je baje brzojavil za menoj, a bil sem že čez lužo. Nadalje, da mi zdaj v Ameriki tako slaba prede, da ne morem plačati istega dolga. To obrekovanje, ki se je raztrosilo po okolici, prav lahko zavrnem. Ni res, da sem hotel oškodovati g. Keršbauma v Rožeku, ampak res je, da sem bil tisti dan, ko sem zvečer odpotoval, že ob 7. uri zjutraj pri njem. Dala sva si medsebojne račune. Njegovi so znašali sicer K 71'52 več kakor moji, a hotel sem plačati to svoto. Le ker je g. Keršbaum dejal, naj mu ta dolg poravnam iz Amerike, in ker nisem natančno vedel, koliko bom med potjo potrošil, ga nisem izplačal, pač pa sem to storil od tukaj. Dokaz je poštni receptis in pismo, s katerim g. Keršbaum potrjuje, da je denar v istini prejel. Ni res, da sem pobegnil, ampak res je, da je g. Keršbaum dobro vedel, kam potujem, ker sem v njegovo knjigo zapisal natančno svoj bodoči naslov. Želeti bi bilo, naj bi vsi oni, ki me obrekujejo, tudi tako pošteno plačali svoje dolgove, kakor sem jih jaz g. Keršbaumu.

Konrad Pečar,

krojaški mojster, sedaj Milwaukee, Wis. v Ameriki.

Tržne cene v Celovcu

6. februarja 1908 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica	—	—	—	—	—	—	
Rž	—	—	—	—	—	—	
Ječmen	—	—	—	—	—	—	
Ajda	—	—	19	58	9	40	
Oves	16	50	17	50	6	16	
Proso	—	—	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	25	40	16	—	
Turščica	15	86	17	24	9	46	
Repica (krompir)	—	—	5	33	2	40	
Seno, sladko	8	—	8	50	—	—	
" kisló	5	—	7	80	—	—	
Slama	4	80	5	80	—	—	
Mleko, 1 liter	—	22	—	24	—	—	
Smetana, 1 "	—	60	1	20	—	—	
Maslo (goveje), 1 kg	2	40	2	80	—	—	
Surovo maslo (putar), 1 "	2	40	3	20	—	—	
Slanina (špeh), povoj., 1 "	1	80	1	90	—	—	
" surova, 1 "	1	50	1	70	—	—	
Svinjska mast, 1 "	1	70	1	80	—	—	
Jajca, 1 par	—	16	—	22	—	—	
Piščeta, 1 "	2	40	2	80	—	—	
Kopuni, 1 "	4	—	5	—	—	—	
80 cm drva, trda, 1 m ³	3	50	3	70	—	—	
80 " " mehka, 1 "	2	80	3	20	—	—	
Zivina	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
v kronah							
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
" za vožnjo	330	—	—	—	—	2 1	
Junci	—	—	—	—	—	—	
Krave	148	360	—	—	—	29 12	
Telice	—	—	—	—	—	—	
Svinje, pitane	—	—	116	120	—	67 56	
Praseta, plemena	14	40	—	—	—	153 88	

Loterijske številke 8. februarja 1908.

Gradec	24	43	41	51	17
Dunaj	64	22	50	89	85

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Spodnji Dravograd in okolico ima svoj

letni redni občni zbor

v četrtek dne 27. februarja 1908, ob 2. uri popoldne, v hranilničnih prostorih v „Narodnem domu“ v Spodnjem Dravbergu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o delovanju zadruga v letu 1907.
 2. Odobrenje računskega zaključka ter sklep o čistem dobičku.
 3. Volitev načelstva, računskih pregledovalcev in namestnikov.
 4. Slučajnosti.
- K obilni udeležbi vabi **načelstvo.**
 Opomba: Ako bi občni zbor ob 2. uri ne bil sklepčen, se vrši ob 3. uri drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih udov.

Učenca,

zmožnega slovenskega in nemškega jezika, s primerno šolsko izobrazbo, kakor tudi poštenega, treznega in močnega

hlapca

sprejme takoj v svojo trgovino

Franc Sadnikar,

trgovec z železnino v Celovcu, Burggasse št. 8.

Priden in pošten hlapec

se sprejme takoj v službo v župnišču v Kapli na Dravi, pošta Svetnavas v Rožni dolini, Koroško. Plača po dogovoru.

Janez Ogriz,
župnik.

Dobra in lepa gostilna

v Borovljah se takoj prodá. Dopisi naj se pošiljajo na upravništvo „Mira“ v Celovcu.

V najem se da trgovina z mešanim blagom, ali pa se prodá s hišo vred. Več pove Janez Wretschnik, gostilničar v Celovcu, šolske ulice št. 21.

Na prodaj je novo zidana,

10 let davka prosta hiša, z dvema sobama in kuhinjo. Poleg je hlev za dve kravi, skedenj, svinjski hlev, sadni vrt in vrt za zelenjavo, okoli 1 orala zemlje, vse pri hiši, pol ure od Vrbskega jezera v prav lepem kraju. Proda se pod ugodnimi pogoji iz proste roke. Več se izve pod imenom: „Sucher“, poste restante Vrba ob Vrbskem jezeru na Koroškem.

Trgovina s špecerijemskim blagom, v Celovcu, šolske ulice št. 18, z vsemi pravicami in opravilo, se da v najem. Pojasnila daje gospa **Justina Mayer,** šolske ulice št. 18, I. nadstropje.

OVES
(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovitni in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 9 K, 60 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kil s pošto franco proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golie pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Največja trgovina te stroke:

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, zmerom najnovjše. Največja zaloga tudi za prodajanje **na debelo** za trgovce še vedno po starih cenah, četudi se je blago podražilo. Za ženin in neveste zmerom **najnovjše blago.** Cene brez konkurence.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.
Anton Renko, lastnik trgovine, Celovec, vogel Kramerjeve ulice in Novi trg.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Postavno zavarovano. Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierryjev balsam

z zeleno znamko „redovnica“. Cena: 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika špeciálna steklenica s patent. zamaskom K 5—

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem se tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinami vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.
 Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franco. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Ph. Mayfartha & Co.

patentirana samodelavna „Syphonia“ je pač najboljša brizgalnica

za uničevanje drevesnih škodljivcev, za vinograde in hmelj, za zatiranje bolezní na listju, za uničevanje grintave zeli in divje gorčice itd.
 Brizgalnice, ki se nosijo in vozijo, so za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine s pripravo za mešanje s smrdljivcem ali brez nje.

Zahtevajte podobe in opis od tvrdke

Ph. Mayfarth & Co.

tovarne za stroje, posebne tovarne za vinske stiskalnice in strojev za uporabo sadja.

Odlikovan s 600 zlatimi in srebrnimi kolajnami itd.

DUNAJ, II/1, Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrirani ceniki zastoj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.
 Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu. Turške srečke. Sest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8— za komad. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad. Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.